

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

tum in fructibus lactis. Venderéne, seu distrahere rem tuam, ut rem aequivalentem recipiat, est mercaturam facere? Ergo Clericus, si commutet suum bovem cum a quo laici, negotiationem exercet? Idemque si frumentum ex suis agris collectum distrahat, ut accipiat vinum, mercator est? Profectò hæc oppositio neutram fieret ab eo, qui vel primis labiis attingerit sacros de hac re vulgatos Canones, præterim C. Secundum instituta, ne Clerici, vel Monachi, & ejus Glossam: & idem Doctores passim: Molinum tom. 1. de just. tract. 2. disp. 342. Alter. tom 1. de cens. disput. 19. num. 5. cap. 6. dub. 7. Martain de jure sd. p. 4. casu 3. num. 9. & 10. Barbos. tom 2. de coll. in ius Can. lib. 3. tit 50. cap. 6. num. 3. Maleder. part. 2. de just. tract. 5. cap. 2. d. 4. & sextentos alios Theologos, & Canoni-
stas.

Quod si Monasterium hos lactis fructus velit pro suo ulu, vel suorum operariorum consumere, ne umbra quidem apparebit negotiationis. Immò, si ve-
lit eos vendere, & re ipsa venderet, nec id saperet veritatem ullam negotiationem, ut ex sequentibus luce clarius erit manifestum.

CAPUT III.

Monasterium, si venderet pre-dictos fructus, negotiator non effet.

Si ejusmodi fructus Monasterium emeret, purè ut venderet, certè ne-

gotiationem exerceret, Clericis veritatem; definitio enim aegotiationis veritatis est emere quid, ut immutatum, lucri causa, vendatur. C. Pervenitib.
distant & alibi. Less. libr. 2. de just. cap. 21. dub. 1. num. 8. Duardus in Bulla Cœnæ lib. 2. can. 18. quæst. 8. num. 14. & sequentibus. Rizzius tom. 1. praxis resolut. 317. Sperellus de issaq. num. 8. & seq. Diana, multos alios in-ferens part. 1. tract. 6. ref. 41.

At quia Monasterium non emit hos lactis fructus, ut lucri cœla vendat, sed ne suorum paucorum jacturam patitur, consequens est, ut dicamus, mercaturam nullam facere. Sic autem potest id per convincentem argumentationem confirmari. Is, qui non emit, ut vendat, & quantum faciat, negotiator non est; sed Monasterium non intendit quantum ullum, sed solum cura recuperare pretium suorum paucorum eo meliore modo, quo potest, ergo &c.

Quod si deinde ex his lactis fructibus, quos propter prædictam necessitatem emit, aliquam partem vendat, quod fortè illi superest ex suo, & famulorum suorum usa, per accidens est, & nullo modo mercaturam importat. Inno-
ffero, tametsi Monasterium omnes lactis fructus, quotquot ex suis paucis recipit, venderet, negotiationem exercere ex sacris Textibus, & Doctori-
bus minimè diceretur, quia semper constabit, non emere, ut lucri cœla vendat, sed ut sua paucia non amittat. Ecce C. secundum instituta ne Monachi, vel Clerici.

Sub

Sub intermissione anachoritico pro-
litteris, ne Menachi, vel Clerici causa
litteri negotiantur.

Atētne causa lucri negotiari, cura-
re ut non pereant pascua Fundi Ec-
clesiastici? Adde Glossam ibid. V. can-
salneri.

Sed causa (ait) necessitatis pos-
sunt.

Innocentius autem ibidem in prin-
cipio V. luerum, sic habet clarissi-
me.

Prohibitio hac negotiationis limita-
tur, nisi luerum proveniat ex opere, vel
resuia.

Sed piget cumulare Doctores in re
manifesta. Lege illos apud Fagna-
num, in dictum cap. secundum insti-
tuta.

Probatur secundò, ex quotidianis
exemplis. Nam si Clericus horreum
suum locaret Petro e. grat. mercatori,
qui locationis pretium solveret in fru-
mento, quod pro victu, cultuque
Clerici necessarium non esset, quis,
togo, negabit, illum posse dictum
frumentum vendere absque ullo mer-
catura vetitæ timore? Si Clericus
quisquam locaret molendinum, vel
vineam, recipereque à conductore
triticum, vel vinum, quis dicer, hunc
Clericum negotiari, si dictum triti-
cum, vinumque divenderet? Par-
igitur ratio est in casu nostro. Docto-
res citati id passim docent, & præter-
tim Pyrrus Corradus sic habet in pra-
xi dispensationum libr. 5. capite 4.
num. 24.

Nou debet molestari Clericus sub pre-
textu illicitæ negotiationis, si is vendat
frumentum, vinum, aut oleum ex red-
ditibus sui beneficij, ait Guttierrez de
gabellis q. 93. n. 25.

Certè in nostro casu fructus lactis
sunt ex redditibus, seu proventibus
prædiorum Monasterii, quæ sunt velu-
ti bona beneficialia Religionis.

Probatur tertio, ex iis, quæ docet
Pellizzarius in manual. tom. 2. tract. 6.
cap. 20.

Non est, inquit, negotiator Cleri-
cus, si ex frumento in propriis agris
collecto conficeret panem, cùmque
venderet. Et paulò post reddit ratio-
nem hanc.

Quia panis factus ex frumento col-
lecto, in propriis agris est fructus, seu
quasi fructus proprietum prædiorum;
adéoque huc Clerici vendentes fru-
mentum perceptum in suis agris non
sunt negotiatores, ita nec erunt, si ven-
dant panem.

Dicamus ergo nos. Lac factum ex
herbis Monasterii est quasi fructus præ-
diorum Monasterii, ergo &c.

Et de pascuis nota, quid sentiat Pyr-
thus Corradus, l. e. n. 28.

Nec debet molestari Clericus, si ha-
bens pascua multa, emit animalia (hoc
est, boves, oves, &c.) ut depascant
pascua ipsius Clerici, & cum pinguis
facta sint, vel cum partus ediderint, il-
la, & eorum partus, vendant, quod eis
non est interdictum ex Rodoano de
spoliis &c.

Si igitur licet Clerico emere animalia, ut ipsius pascuis pingueſcant, & cariori pretio vendantur, quanto magis licebit Monasterio, oves illas Titii veluti conducere (quod est longè minus, quam emere) quæ ejusdem Monasterii pascuis alantur, & sic utilius pro ipso Monasterio lactescant.

Denique probatur quartò, ex vulgato illo juris consultorum axiomate, Subrogatum sapit naturam equi cui subrogatur. *Barbula in varijs, Axiomate subrogatum cum innumeris Doctoribus ibidem allatis;* atqui fructus latris, de quibus est sermo, subrogantur, sic & ipsi laevis fructus acquisiti à Monasterio ex suis exemptis pascuis. Atque hec de hujusmodi nimis manifesta Monasterii immunitate dicta sunt haec tenus iuri. Et nos item de quinque præceptis Ecclesiæ satis. Verum SS. Virgini, majore, quo possumus, obsequio, gratias agere, ne obliviſcamur.

F I N I S.

LAUS DEO, AC BEATISSIMÆ VIRGINI,
AC BEATO ALOYSIO GONZAGÆ.

IN-